

24 kwietnia 2007 roku, w Kiwo-Teatrze X po raz drugi odbyła się Gala Finałowa realitywowanego Konkursu „Złota Kreda”. Konkurs organizowany jest przez Radę Uczelnianą, Zrzeszenia Studentów Polskich Politechniki Śląskiej, pod honorowym patronatem JM Rektora Politechniki.

Ma on na celu wyłonienie spośród nauczycieli akademickich tych, którzy cieszą się największym uznanie i sympatią studentów.

Na podstawie z 12. wydziałów, na podstawie anonimowych auli wypełnionych przez studentów, wyłoniono trzech najlepszych prowadzących zajęcia.

Na Wydziale Chemicznym pierwsze i drugie miejsce, podobnie jak w roku ubiegłym zajęli odpowiednio:

dr hab. inż. Wincenty Turek prof. Pol. Śl. i
prof. dr hab. Stanisław Kochowski.

Trzecie miejsce zajął dr hab. Andrzej Gierczycki.

W sobotę 26 maja na Politechnice Śląskiej odbyła się roczna uroczystość promocji doktorskich oraz wręczenia dyplomów doktora habilitowanego.

Uroczystość odbywała się tradycyjnie w pierwszą sobotę po dniu Święta Politechniki Śląskiej, obchodzonego zawsze 24 maja – w kolejne rocznice utworzenia uczelni w 1945 r. W tym roku przypada już 62 rocznica powstania Politechniki Śląskiej a także 60. rocznica nadania przez uczelnię pierwszego stopnia naukowego doktora.

Podczas tegorocznej uroczystości dyplomy doktora habilitowanego otrzymały 24 osoby, natomiast dyplomy doktora, po złożeniu uroczystego ślubowania, otrzymało 45 osób (w tym 38 osób, które otrzymały dyplom z wyróżnieniem).

Podobnie jak w latach ubiegłych, również w tym roku promocje doktorskie miały charakter bardzo uroczysty, ale

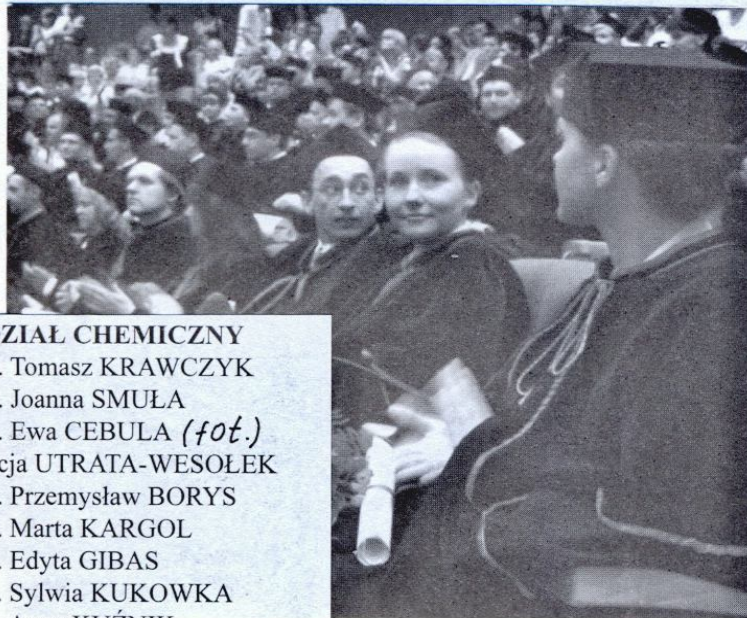
i rodzinny. W uroczystości udział wzięły całe rodziny nowych doktorów habilitowanych oraz doktorów. I choć promocje po raz kolejny odbyły się w największej mieszczącej 500 osób auli nowoczesnego Centrum Edukacyjno-Kongresowego Poli-

techniki Śląskiej, to znów dla wszystkich zainteresowanych nie starczyło w niej miejsc. Dlatego też i tym razem rodziny naukowców miały do dyspozycji drugą aulę, w której na ekranie mogły obserwować przebieg uroczystości transmitowanej z auli głównej, w której doktorzy, ubrani w specjalnie przygotowane na tę okazję togi, publicznie składali ślubowanie oraz odbierali dyplomy z rąk Rektora Politechniki Śląskiej prof. Wojciecha Zielińskiego.

Oprawę artystyczną tej wyjątkowej dla całego środowiska akademickiego uroczystości przygotował Akademicki Zespół Muzyczny pod dyr. dr Krystyny Krzyżanowskiej-Łobody.

Poniżej publikujemy nazwiska wszystkich nowych doktorów habilitowanych oraz doktorów wypromowanych na Politechnice Śląskiej.

Red.

WYDZIAŁ CHEMICZNY

dr inż. Tomasz KRAWCZYK
dr inż. Joanna SMUŁA
dr inż. Ewa CEBUŁA (fot.)
dr Alicja UTRATA-WESOLEK
dr inż. Przemysław BORYS
dr inż. Marta KARGOL
dr inż. Edyta GIBAS
dr inż. Sylwia KUKOWKA
dr inż. Anna KUŹNIK
dr inż. Rafał BIGDA
dr Tomasz SIUDYGA
dr inż. Grzegorz LABOJKO
dr inż. Wojciech SIMKA
dr inż. Andrzej GONDELA
dr inż. Bartłomiej JAKUBOWSKI

„2 życia Politechniki Śląskiej”
ur 8(172) maj – 2007

IGRY 2007 zakończone

To były bardzo owocne dni panowania studentów Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Odbyły się udane koncerty, występy, konkursy, kolorowy korowód i wiele innych atrakcji, po których zostały wspomnienia i mnóstwo kolorowych zdjęć.

A zaczęło się od wspomnień. Na pokazie zdjęć i filmów sprzed ponad 20 lat można było zobaczyć, jak bawili się wtedy studenci. Było zupełnie inaczej niż dziś, ale na pewno wesoło i śmiesznie. Oficjalnie IGRY 2007 zaczęły się we wtorkowy wieczór, kiedy podczas zorganizowanego przez gliwickich doktorantów wieczoru kulturalnego swoje umiejętności pokazały grupy teatralne oraz chór i zespół muzyczny. Im bliżej końca, tym więcej wrażeń. W środę dla odważnych pojawiła się możliwość zmierzenia się kajakiem z rzeką Kłodnica. Po zmroku zaś między akademikami można było pooglądać stare dobre polskie kino, przy którym najbardziej wytrwali dotrzymali aż do późnej i bardzo chłodnej nocy.

Ale to był dopiero początek. W czwartek gliwiczanie mogli zobaczyć, jak bawią się studenci. W korowodzie, podczas którego dopisała i pogoda, i pomysłowość kilkuset studentów, można było spotkać m.in. armię spartańskich wo-

jowników, przyczepę z krówkami, tubylców z odległej Afryki, no i – jak na Śląsk przystało – ekipę górników wracających prosto z szychty. Cały pochód zakończył się na lotnisku Gliwickiego Aeroklubu. Tam już czekała na studentów scena, na której zagrały takie zespoły jak: Coma, Armia, Farben Lehre, Indios Bravos, a na sam koniec Pidżama Porno.

Nie sposób także nie wspomnieć o Igrerekordzie. Tym razem zadanie okazało się trochę trudniejsze niż ubiegłoroczny wspólny śpiew. Ponad 10 tysięcy studentów obecnych na lotnisku miało za zadanie zatańczyć taniec przedstawiony wcześniej przez organizatorów. Zadanie wydawało się niemożliwe do zrealizowania, ale rezultat był zaskakujący. Nowy Igrerekord pobity! Całe lotnisko w równieńskim rytmie odtańczyło „Tunaka”, a jakby tego było mało, powtórzyło się to jeszcze kilka razy - także w piątek.

Po bardzo udanym studenckim czwartku, przyszła kolej na światową muzykę. W piątek gorące latynoskie rytmy Rei

Ceballo & Calle Sol, reggae w wykonaniu Lion Vibrations, czy irlandzkie melodie zagrane przez Carrantuohill rozgrzały publiczność do czerwoności. Całą imprezę uwieńczył superkoncert Lady Pank, na który wszyscy czekali z niecierpliwością. W kulminacyjnym momencie, na lotnisku było co najmniej kilkanaście tysięcy ludzi, którzy dzięki sponsorowi głównemu, którym był Browar LECH, mieli darmowy wstęp na całą imprezę.

Można więc śmiało powiedzieć, że były to najdłuższe i jedne z najbardziej udanych IGRÓW od początku ich 50-letniego istnienia. Samorząd Studencki Politechniki Śląskiej po raz kolejny udowodnił Prezydentowi Miasta Gliwice, że ten oddał klucz do bram miasta w dobre ręce. Prawie tydzień atrakcji spowodował, iż większość studentów zamiast odpocząć i uczyć się do sesji, zaczęła już myśleć o przyszłorocznych Juwenaliach. Tak więc do zobaczenia za rok na IGRACH 2008!

Rafał Brzoska

Senat Politechniki Śląskiej na posiedzeniu 28 maja br. podjął uchwałę o utworzeniu studiów II stopnia na kierunku Bioteknologii, prowadzonym wspólnie przez Wydział Chemiczny, Wydział Automatyki, Elektryki i Informatyki oraz Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki.

Na zwyczajnym posiedzeniu Rady Wydziału Chemicznego w dniu 13 czerwca 2007 roku, Dziekan prof. dr hab. inż. Jerzy Suwiński złożył sprawozdanie z działalności Wydziału w 2006 roku, który był 61. rocznicą działalności Wydziału Chemicznego.

Po obszernej dyskusji członkowie Rady Wydziału przyjęli przedstawione sprawozdanie Dziekana.

Oto jego fragmenty:

Rok 2006 był kolejnym rokiem ogromnego wysiłku pracowników Wydziału w związku z zwiększonym obciążeniem dydaktycznym. Na 1 rok studiów przyjęliśmy znacznie więcej studentów niż w latach 2006 – 2004, lecz mniej niż w 2005 roku. Realizowaliśmy też nowe programy. Na uruchomionym w 2003 roku kierunku Chemia rozpoczęły się na semestrze VII zajęcia w ramach trzech nowych specjalności, na Makrokierunku - na dwóch specjalnościach rozpoczęły się po raz pierwszy zajęcia na semestrze IX. Po raz pierwszy odbyły się zajęcia na drugim roku Biotechnologii oraz na drugim roku w Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym w Dąbrowie Górniczej. W większości przypadków nasi pracownicy opracowali i realizowali zupełnie nowe programy wykładów, ćwiczeń tablicowych i laboratoryjnych.

W 2006 roku przyjęto o 130 studentów mniej niż w 2005 roku (ale ciągle prawie o 120 więcej niż w 2004 roku). Związane to było z nieco zwiększonym limitem punktów, uzyskanych przez kandydata z nowej matury lub na sprawdzianie pisemnym, uprawniających do przyjęcia na 1 rok studiów na naszym Wydziale (w 2006 roku – min. 26 punktów, w 2005 – 20 punktów). Na studia inżynierskie w Dąbrowie Górniczej utrzymano limit punktów równy 15. Ze względu na kierunek Biotechnologia, przy przyjmowaniu na nasz Wydział brano pod uwagę obok ocen z matematyki, fizyki i chemii, również ocenę z biologii (tylko nowa matura).

Limit miejsc na studia stacjonarne (dienne) na Wydziale Chemicznym w roku akademickim 2006/2007 wynosił: Chemia – 150, Inżynieria Chemiczna i Procesowa – 120, Technologia Chemiczna – 200, Technologia Chemiczna (studia inżynierskie w Dąbrowie Górniczej) – 120, Makrokierunek – 80, Biotechnologia (studia inżynierskie) – 50.

Na kierunki "Technologia Chemiczna", „Chemia” i „Biotechnologia” nabór zakończono w lipcu, a we wrześniu przyjmowano dodatkowych kandydatów na kierunek „Inżynieria Chemiczna, i Procesowa”, na „Makrokierunek” oraz na studia inżynierskie w Dąbrowie Górniczej.

Jednym z powodów zwiększonego zainteresowania naszym Wydziałem jest wprowadzenie, w ostatnich latach, nowych atrakcyjnych kierunków takich jak „Chemia” i „Biotechnologia”. Ponadto prowadzona była intensywna akcja promocji Wydziału poprzez wizyty pracowników dydaktycznych i doktorantów w szkołach naszego regionu, gdzie odbywały się spotkania z młodzieżą klas maturalnych i wcześniejszych i gdzie rozdano broszury reklamowe i plakaty w języku polskim i angielskim informujące o możliwości studiowania na naszym Wydziale. W 2006 roku wydaliśmy w ilości 2000 sztuk własną broszurę informacyjną o Wydziale Chemicznym, którą rozesłano do ponad 200 szkół. Ukazał się kolejny numer Informatora dla kandydatów na studia na Politechnice Śląskiej zawierający szczegółowe informacje o naszym Wydziale.

Zamieściliśmy 3 stronicową reklamę w Śląskim Informatorze Edukacyjnym w wydaniu lutowym i wrześniowym. Informator ten dociera bezpośrednio do szkół średnich naszego województwa. Zamieściliśmy całostronicową informację o Wydziale Chemicznym w dodatku Edukacja do Dziennika Zachodniego w dniu 21 marca, a tydzień później również całostronicową informację o Makrokierunku.

Braliśmy udział w Targach Edukacyjnych w Katowicach, Bytomiu, Zabrze, Bielsko-Białej, Oświęcimiu, w Żorach, Rybniku i Kędzierzynie - Koźlu.

24 marca 2006, z inicjatywy dr hab. Andrzeja Wojewódki, odbył się „Dzień Otwarty Wydziału Chemicznego”, na który zostali zaproszeni listownie uczniowie i nauczyciele z 160 szkół naszego województwa. Impreza cieszyła się ogromnym zainteresowaniem.

21 kwietnia 2006 r. odbył się w Centrum Konferencyjnym „Dzień Otwarty Politechniki Śląskiej”, gdzie przedstawiliśmy naszą ofertę dydaktyczną w postaci prezentacji multimedialnej, a także prezentowaliśmy nasz Wydział na stoisku informacyjnym. Wzięliśmy również aktywny udział w spotkaniu z uczniami szkół średnich zorganizowanym przez Urząd Miejski w Gliwicach.

Do promocji naszego Wydziału przyczynia się również w dużym stopniu organizacja „Konkursu Chemicznego” w którym w 2006 roku wzięło udział 270 uczniów z 60 szkół z czterech województw, (śląskie, opolskie, małopolskie i podkarpackie). Konkurs Chemiczny w całości jest finansowany z darowizn sponsorów. Głównym sponsorem Konkursu jest PKN ORLEN, z którym w 2003 roku Wydział podpisał 5. letnią umowę sponsoringową.

Tablica I.1 Przyjęcia na pierwszy rok studiów

rok	Techn.	Techn. Inż.	Inżynieria	ZiIP	Makro	Chemia	Biotech. Inż.	Razem	Forma naboru
2000	211	-	53	50	-	-	-	314	Egzamin maturalny lub sprawdzian pisemny
2001	192	-	65	59	-	-	-	314	
2002	222	-	91	55	45	-	-	413	
2003	199	-	60	-	66	115	-	440	
2004	139	-	58	-	60	148	-	405	
2005	244	70	115	-	44	129	49	651	
2006	154	60	119	-	45	149	54	521	

Tablica I.2 Liczba studentów w latach 2000 – 2006

Rok	Technol.	Techn. Inż.	Inżynieria	ZIP	Makro	Chemia	Biotech. Inż.	Ekstern.	Razem
2000	630	-	249	87	-	-	-	-	966
2001	568	-	213	133	-	-	-	4	918
2002	594	-	237	165	45	-	-	5	1046
2003	637	-	236	146	89	112	-	19	1239
2004	599	-	238	114	132	208	-	17	1308
2005	736	75	305	71	160	289	49	14	1699
2006	630	109	312	39	189	350	95	8	1732

Liczba osób zatrudnionych w pełnym wymiarze na Wydziale Chemicznym w dniu 31.12.2006 r. wynosiła 175 osób, w tym 97 nauczycieli akademickich (łącznie z osobami na stażach naukowych za granicą). Zajęcia dydaktyczne prowadziło ponadto 52 słuchaczy studiów doktoranckich.

Tablica II.2. Uzyskane tytuły i stopnie naukowe oraz awanse w latach 2000-2006

Rok	Tytuły i stopnie naukowe						Awanse pracowników Wydziału		
	Ogółem			W tym prac. Wydziału			prof. zw.	prof.ndzw	Adiunkt
	prof.	dr hab.	dr	prof.	dr hab.	dr			
2000	-	-	9	-	-	3	1	1	2
2001	1	1	14	1	1	10	-	-	2
2002	1	1	13	1	-	12	1	-	4
2003	3	-	15	3	-	12	3	1	2
2004	1	4	13	1	2	9	-	2	2
2005	-	1	8	-	1	5	2	-	2
2006	-	1	15	-	1	11	1	1	7

Tablica III.1. Aktywność naukowa Wydziału Chemicznego w latach 1998 - 2006

Rok	Publikacje			Udział w konfer.		Udzielone patenty	Książki	Granty	
	Łącznie	W językach kongres.	Suma IF	Łącznie	Za granicą			Ogółem	Promotorskie
1998	108	65	39,60	158	20	3	3	18	8
1999	119	58	24,96	129	17	5	1	26	14
2000	138	81	62,07	216	32	6	2	31	21
2001	154	72	78,38	182	21	4	5	38	25
2002	134	73	88,40	140	44	5	2	30	17
2003	160	81	105,10	110	42	3	4 ²⁾	22	11
2004	191	91 ¹⁾	88,15	111 ³⁾	17	3	6 ²⁾	30	17
2005	188	95 ¹⁾	113,32	87 ⁴⁾	35	4	13 ²⁾	29	9
2006	143	54 ¹⁾	76,01	57 ⁴⁾	23 ⁴⁾	4	12 ²⁾	27	5

¹⁾ - czasopisma z listy filadelfijskiej,
²⁾ - łącznie z rozdziałami w książkach
³⁾ - wartość oszacowana
⁴⁾ - podano liczbę prezentacji

Tablica III.3. Udział jednostek Wydziału w dorobku IF Wydziału w latach 2003- 2006

Jednostka organizacyjna	Punktacja IF							
	2003		2004		2005		2006	
	IF punkty	Udział %	IF punkty	Udział %	IF punkty	Udział %	IF punkty	Udział %
RCh-1	11,08	10,54	5,32	6,0	9,07	8,0	6,67	8,78
RCh-2	25,18	23,06	13,06	15,1	16,46	14,5	15,93	20,95
RCh-3	8,43	8,02	22,69	25,9	10,62	9,4	14,15	18,61
RCh-4	39,40	37,49	32,98	37,5	52,69	46,5	21,89	28,80
RCh-5	17,36	16,52	5,62	6,4	5,24	4,6	12,36	16,26
RCh-6	2,41	2,30	7,92	9,1	17,20	15,2	0,46	0,61
RCh-7	1,22	1,17	0,55	0,0	2,04	1,8	4,55	5,99
Suma:	105,10	100	88,15	100	113,32	100,0	76,01	100,00

Tablica III.4. Udział jednostek Wydziału w dorobku punktowym MNiSW

Jednostka organizacyjna	Punktacja			
	2005		2006	
	Punkty Min.	Udział %	Punkty Min.	Udział %
RCh-1	575	21,8	428	19,1
RCh-2	344	13,0	344	15,4
RCh-3	192	7,3	280	12,5
RCh-4	669	25,4	377	16,9
RCh-5	288	10,9	234	10,5
RCh-6	409	15,5	208	9,3
RCh-7	162	6,1	366	16,3
Suma:	2639	100,0	2237	100,0

Tablica III.5. Wartość punktacji Ministerstwa i IF w przeliczeniu na jednego pracownika B + R w latach 2005- 2006

Jednostka	Punkty Ministerstwa		Punkty IF		Liczba prac. B + R w jednostkach	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
RCh-1	35,94	25,18	0,567	0,392	16	17
RCh-2	24,57	21,50	1,176	0,996	14	16
RCh-3	24,00	40,00	1,328	2,021	8	7
RCh-4	44,60	23,56	3,513	1,368	15	16
RCh-5	24,00	18,00	0,437	0,951	12	13
RCh-6	29,21	16,00	1,229	0,035	14	13
RCh-7	27,00	52,29	0,340	0,650	6	7
Średnia	31,05	25,13	1,333	0,854	Σ 85	Σ 89

Tablica V. 5. Struktura procentowa budżetu Wydziału. (%)

Pozycja	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
fundusz dydaktyczny	48,4	51,5	57,5	61,0	64,4	65,2	68,6
dochody własne i dotacje pieniężne sponsorów	7,7	3,8	4,0	4,5	5,7	7,7	5,3
działalność statutowa wraz z pozostałością (BK) wykonanie	18,2	21,0	18,8	17,5	14,5	14,7	14,3
badania własne (BW) wykonanie	6,4	6,1	6,4	3,2	2,6	2,1	1,8
granty, PBZ, PCZ, 504 (wykonanie)	8,6	7,9	6,2	7,5	6,4	6,4	6
prace NB, U, W (wykonanie)	3,2	3,6	2,9	3,3	2,5	1,9	2
fundusz inwestycyjny	1,0	1,6	0,4	0,3	1,1	1,9	1,9
fundusz inwestycyjny KBN wykonanie	6,3	4,0	3,8	2,3	2,7	0,0	0,9
dotacje rzeczowe sponsorów	0,2	0,5	0,0	0,1	0,1	0,1	0

Tablica V.6. Porównanie wielkości budżetu Wydziału w latach 2000-2006 (wykonanie)

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
tys. PLN	14 264	15 024	13 790	12 843	14 297	16 243	17 412

Mimo wzrostu kosztów działalności Wydziału w 2006 roku, szczególnie w zakresie tzw. infrastruktury, a także wynikających ze skutków podwyżek wynagrodzeń przechodzących z lat poprzednich, udało się pokryć koszty z uzyskanych przychodów oraz zysków z działalności badawczej.

Tablica V.9.

Koszty i przychody w działalności dydaktycznej w latach 2004, 2005, plan i wykonanie 2006 r.

	2004 r.	2005 r.	Plan 2006 r.	Plan po korekcie 2006 r.	Wykonanie 2006r.
Koszty (PLN)	11 060 717	12 148 770	13 458 685	14 214 517	12 863 405
Przychody (PLN)	10 023 095	12 113 052	13 407 230	14 163 062	12 872 727

Zakończenie 2006 roku dodatnim wynikiem w wysokości 12 544 PLN jest efektem konsekwentnej polityki finansowej Wydziału w zakresie minimalizacji kosztów, dotacji z gminy Dąbrowa Górnicza na pokrycie kosztów działalności tamtejszego Ośrodka Dydaktycznego (900 000 PLN).

Dla porównania wyniki finansowe Wydziału Chemicznego w latach poprzednich wynosiły :

2005 r.	+ 398 PLN
2004 r	- 1 003 348 PLN
2003 r.	- 1 617 255 PLN
2002 r.	- 666 257 PLN.

4 czerwca 2007 roku został zorganizowany na Wydziale Chemicznym Dzień Otwarty Wydziału, którego celem było przybliżenie możliwości studiowania na Wydziale zarówno utodrzyj szkod średnich jak również nauczycielom chemii. Pierwsza część tego Dnia odbyła się w aule im. W. Lesiańskiego, druga w laboratorium Wydziału przy ul. Ks. M. Strzody, trzecia w parku wewnątrz Wydziałowym.

Zdaniem organizatora całej imprezy dr hab. inż. Andrzej Wojewodki spotkanie przedstawicieli społeczności akademickiej z uczniami i ich nauczycielami wywarło, że istnieje duże zainteresowanie utodrzyj bezpośrednio kontaktami z Wydziałem. Na spotkanie przybyło ponad 200 uczniów z 18 szkół średnich.

Program Dnia Otwartego był następujący.

- 11⁰⁰ - 11³⁰ Odwiedzenie możliwości studiowania na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej - przedstawit Dziekan prof. dr hab. inż. J. Szwedziński
- 11³⁰ - 12⁰⁰ Wykład popularnonaukowy pt. "Procesy membranowe" - wygłosił dr hab. inż. M. Turak prof. PŚ (fot. 1)
- 12⁰⁰ - 13³⁰ Zwiedzanie w grupach pomieszczeń dydaktycznych i naukowych Wydziału (fot. 2.)
- 13³⁰ - 14³⁰ Spotkanie nauczycieli z władzami Wydziału
Prezentacja osiągnięć Wydziału na posterach (fot. 3).
Na zakończenie Dnia dr hab. inż. A. Wojewodka oraz mgr inż. J. Betzowski przeprowadzili oryginalny pokaz pirotechniczny oparty na badaniach własnych (fot. 4).

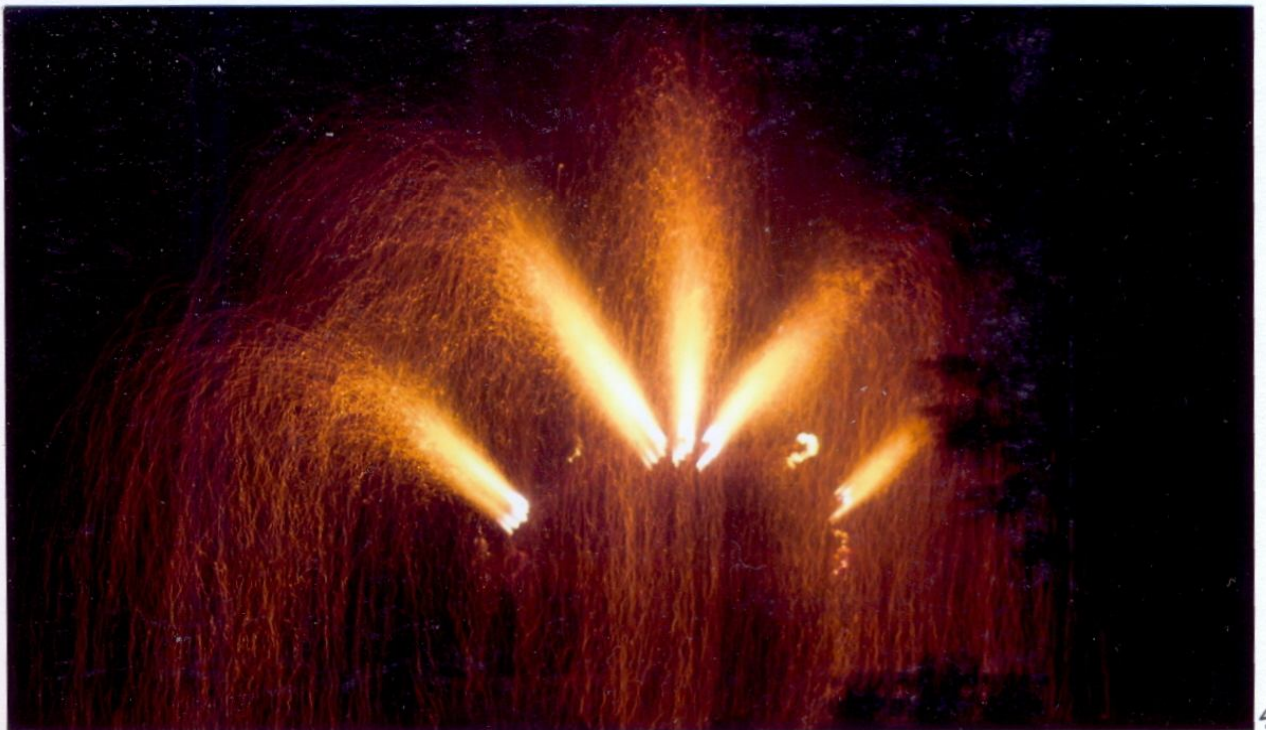

2.

3.

4.

4 czerwca 2007 roku odbyły się doroczne juwenalia Wydziału Chemicznego pod nazwą „Chemiczalia 2007”.
Zorganizował je przede wszystkim działający Samorząd Studencki, a uczestniczyli w nich, obok studentów, Dziekan i Prodekanowie oraz przedstawiciele kadry dydaktycznej Wydziału.

CHEMIK + JUWENALIA

CHEMIKALIA

4.06.2007

START: 14:00

MIEJSCE: park między Szarą a Czerwoną Chemią

Będzie się działo... 😊

- ✓ Prezentacje Katedr
- ✓ Prezentacje Organizacji Studenckich i Samorządu Studenckiego
- ✓ Pokazy doświadczeń Studenckiego Koła Naukowego Chemików
- ✓ Bój studentów, doktorantów i profesorów
- ✓ Konkursy
- ✓ Koncerty
- ✓ Po 22:00 impreza w Klubie Studenckim **SPIRALA**

Zapraszamy wszystkich chemików do zabawy !

Organizatorzy:

Samorząd Studencki Wydziału Chemicznego
Dziekan Wydziału Chemicznego

Zaproszenie

Samorząd Studencki Wydziału Chemicznego

oraz

*Dziekan Wydziału Chemicznego
Politechniki Śląskiej w Gliwicach*

ma zaszczyt zaprosić

*Pracowników Wydziału Chemicznego
na juwenalia*

*Wydziału Chemicznego „ChemiKalia 2007”,
które odbędą się w dniu 4 czerwca 2007
na terenie wydziału, pomiędzy budynkami Szarej
i Czerwonej Chemii*

W imieniu organizatorów

Artur Piotrowski

Przewodniczący

Samorządu Studenckiego

Wydziału Chemicznego

Koksownia wyszkoli i zatrudni studentów

Studenci Politechniki Śląskiej w maju mieli zajęcia w Koksowni Przyjaźń. Latem odbędą tam praktyki zawodowe, a w przyszłości może znajdą pracę

DAVID CHALIMONIUK

– Zakładowe laboratoria są lepiej wyposażone niż uczelniane – mówi prof. Andrzej Mianowski z Politechniki Śląskiej

•• Koksownia Przyjaźń się rozwija. – Uruchomiliśmy piątą baterię. Przewidujemy, że w 2013 roku produkcja koksu osiągnie 3,5 mln ton – zapowiada Edward Szlęk, prezes zarządu.

Będą potrzebni fachowcy i koksownia zamierza ich rekrutować m. in. spośród studentów dąbrowskiej filii Wydziału Che-

micznego Politechniki Śląskiej. Na razie wpuści ich do swoich laboratoriów, by mogli mieć lepsze warunki do zdobywania praktycznych umiejętności. – Zakładowe laboratoria są lepiej wyposażone niż uczelniane. Studenci na pewno na tym skorzystają – mówi prof. Andrzej Mianowski z PŚ.

Miasto też chce skorzystać na rozbudowie koksowni. Szkoły ponadgimnazjalne i wyższe będą kształcić w nowych zawodach, poszukiwanych przez dąbrowskich pracodawców: produkcji szkła, materiałów budowlanych, zarządzaniu energią, personelem, procesami produkcyjnymi, automatyce i informatyce oraz kierun-

kach chemicznych. Będą też ściślej niż teraz współpracować z zakładami przemysłowymi.

– Młodzi ludzie nie będą wreszcie zmuszeni opuszczać miasta, a nawet kraju, żeby znaleźć pracę. Chcemy dać im pracę tu, na miejscu – mówi Zbigniew Podraza, prezydent Dąbrowy Górniczej. •

MAGDALENA WARCHALA

14 lipca 2007 roku odbyła się publiczna dyskusja i obrona pracy doktorskiej przedstawionej Radzie Wydziału Chemicznego przez mgr inż. Agnieszkę Krawiec, studentkę Wydziałowego Studium Doktoranckiego, w Katedrze Chemii i Technologii Nieorganicznej.

TEMAT PRACY DOKTORSKIEJ:

**BADANIE MECHANIZMU KOROZJI MODYFIKOWANYCH
MATERIAŁÓW OGNIOTRWAŁYCH Z UKŁADU $Al_2O_3 - P_2O_5$**

PROMOTOR:

Dr hab. inż. Jerzy PIOTROWSKI, Profesor Pol. Śl.
Politechnika Śląska

RECENZENCI:

Prof. dr hab. inż. Tadeusz KAPUŚCIŃSKI
Instytut Materiałów Ogniotrwałych w Gliwicach

Prof. dr hab. inż. Witold GNOT
Politechnika Śląska

Z pracą doktorską i opiniami recenzentów można zapoznać się w czytelniku Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej w Gliwicach,
ul. Kaszubska 23

---

14 września br. odbyła się publiczna dyskusja nad rozprawą doktorską, przedstawioną Radzie Wydziału Chemicznego przez mgr inż. Małgorzatę Adamowską, z Centrum Materiałów Poliimerowych i Węglowych w Zabrze Oddział w Gliwicach.

TEMAT PRACY DOKTORSKIEJ:

**SELEKTYWNA KATALITYCZNA REDUKCJA TLENKÓW AZOTU
W GAZACH ODLOTOWYCH ZE SPALANIA WĘGLA NA KATALIZATORZE
 Rh/CeO_2-ZrO_2 , STOSUJĄC REDUKTORY WEWNĘTRZNE**

Promotorzy:

Prof. dr hab. **Mieczysława Najbar**, Uniwersytet Jagielloński, Kraków
Prof. dr hab. **Gérald Djéga-Mariadassou**, Université P. et M. Curie, Paris
Współpromotor: Dr hab. **Patrick Da Costa**, Université P. et M. Curie, Paris

Recenzenci:

Prof. dr hab. inż. **Janusz Trawczyński**, Politechnika Wroclawska
Dr hab. inż. **Wincenty Turek**, Prof. Politechniki Śląskiej
Prof. dr hab. **Philippe Burg**, Université Paul Verlaine, Metz
Prof. dr hab. **Pascale Granger**, Université des Sciences et Technologies de Lille

W dniach od 9. do 12. września 2007 roku odbył się w Toruniu 50. jubileuszowy zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego i Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego połączonej z 11-th International Conference on Chemistry and the Environment ICCE-DCE'2007.

Pracownicy Wydziału Chemicznego wzięli czynny udział w Zjeździe i Konferencji, przedstawiając jeden referat selekcyjny, dwa komunikaty i osiemnaście posterów autorstwa dwudziestu siedmiu pracowników Wydziału, w tym sześciu doktorantów.

50 Jubileuszowy Zjazd
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
CHEMICZNEGO oraz
STOWARZYSZENIA
INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW
PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

**11th International Conference
on Chemistry and the Environment
ICCE-DCE'2007**

**9-12 September 2007
TORUŃ, Poland**

**CHEMISTRY,
ENVIRONMENT & HUMAN
ACTIVITY IN CIVILIZATION
DEVELOPMENT**

Faculty of Chemistry
NICOLAUS
COPERNICUS
UNIVERSITY

14 września br., staraniem Produkcji dr inż. Jadwigi Krop i dr inż. Teresy Buczek, ukazało się już piąte, uaktualnione wydanie informatora „Wydział Chemiczny - informacje ogólne”, zwanego białym. Nakład, w ilości 2000 sztuk, przeważnie jest do rozprowadzenia podczas wydziałowych akcji informacyjnych w szkołach średnich i spotkań z maturzystami, które organizowane są, przez Rektorat.

18 września 2007 roku odbyła się publiczna dyskusja nad pracą doktorską przedstawioną Radzie Wydziału Chemicznego przez mgr inż. Gabriellę Dudęk, doktorantkę z Katedry Fizykochemii i Technologii Polimerów Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej.

TEMAT PRACY DOKTORSKIEJ:

**ZBIORY ROZMYTE W OCENIE PRZYDATNOŚCI ZIOŁ
DO CELÓW LECZNICZYCH**

Promotor:

Prof. dr hab. inż. Zbigniew J. GRZYWNA, Politechnika Śląska

Recenzenci:

Prof. dr hab. Irena STANECZKO-BARANOWSKA, Politechnika Śląska

Prof. dr hab. Robert HOLYST, Instytut Chemii Fizycznej PAN

Z pracą doktorską i opiniami recenzentów można zapoznać się w Czytelnicy Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej w Gliwicach, ul. Kaszubska 23

---

21 września 2007 roku, w sali Rady Wydziału, odbyła się publiczna dyskusja nad pracą doktorską przedstawioną Radzie Wydziału przez mgr inż. Pawła Słubę, studenta Wydziałowego Studium Doktoranckiego, w Katedrze Chemii i Technologii Nieorganicznej.

TEMAT PRACY DOKTORSKIEJ:

**BADANIE KINETYKI PROCESU KRYSTALIZACJI
MASOWEJ SIARCZANU(VI) SODU**

PROMOTOR:

Dr hab. inż. Jerzy PIOTROWSKI, Profesor Pol. Śl.
Politechnika Śląska

RECENZENCI:

Prof. dr hab. inż. Andrzej MATYNIA
Politechnika Wrocławska

Dr hab. inż. Piotr SYNOWIEC, Profesor Pol. Śl.
Politechnika Śląska

Z pracą doktorską i opiniami recenzentów można zapoznać się w czytelni Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej w Gliwicach, ul. Kaszubska 23

W ramach ogólnopolskiej akcji informacyjnej pod nazwą „Salon Maturzystów”, przygotowanej przez Fundację Edukacyjną „Perspektywy” i Centralną Komisję Egzaminacyjną, kolejnym salonom, po Łodzi, Poznaniu, Warszawie, Opolu, Białymostku i Katowicach, odbył się na Politechnice Śląskiej 21 września br. w Gliwicach.

Licealiści zapoznawali się z ofertą edukacyjną Politechniki na rok 2008/2009 oraz warunkami przyjęcia na wydziałowe wydziały.

Stoisko informacyjne Wydziału Chemicznego, dysponujące barwnymi afiszami oraz informatorem o Wydziale i studiach na nim, obsługiwali w tym roku doktoranci i członkowie Komitetu Studenckiego.

- jedna z najlepszych uczelni technicznych w Polsce • 12 wydziałów i 39 kierunków studiów • 33 000 studentów i ponad 120 000 absolwentów
- studia w języku angielskim na 5 wydziałach • praktyki w znanych firmach w kraju i za granicą • bogata oferta stypendiów zagranicznych
- uczelnia, po której szybko znajdziesz dobrą pracę

Wybierz studia najlepsze dla siebie!

KONTAKT

Dział Nauczania i Spraw Studenckich, Gliwice ul. Akademicka 2 A
Tel. 032 2371758, 032 2371987, www.rekrutacja.polsl.pl, rekrutacja@polsl.pl

Decydujcie mądrze i odpowiedzialnie!

•• Cieszę się, że na trasie ogólnopolskiego Salonu Maturzystów Perspektywy 2007, który odbędzie się w dwunastu największych ośrodkach akademickich w kraju, znalazły się również Gliwice – siedziba jednej z najstarszych i, jak wierzę, również jednej z najlepszych polskich uczelni technicznych – Politechniki Śląskiej. Salon Maturzystów będzie gościł w nowoczesnym oddanym przed dwoma laty Centrum Edukacyjno-Kongresowym naszej uczelni, w którym odbywają się często uroczystości akademickie, konferencje naukowe czy wydarzenia kulturalne.

Salon Maturzystów pomyślany został jako kampania informacyjna, mająca na celu pomoc maturzystom w dotarciu do jak najpełniejszej informacji o zasadach przyszłorocznego egzaminu maturalnego oraz dotyczących oferty studiów i zasad rekrutacji na rok akademicki 2008/2009. To ostatnie zadanie należeć będzie

do poszczególnych uczelni, które przygotowały specjalne stoiska informacyjne, w tym i Politechniki Śląskiej, jako współgospodarza obu śląskich odsłon Salonu Maturzystów.

W ramach Salonu, oprócz ekspozycji uczelni, odbędzie się również wiele prezentacji i seminariów. Mam nadzieję, że okażą się one użyteczne dla przyszłorocznych maturzystów, którzy, jak wiadomo, już do końca września muszą wstępnie zadeklarować, jakie przedmioty będą zdawać na egzaminie maturalnym. Wierzę, że śląski Salon Maturzystów pomoże im w podjęciu tych ważnych decyzji, dotyczących ich przyszłości. Na zakończenie pozostaje mi tylko życzyć, by decyzje te były mądre i odpowiedzialne. •

PROF. DR HAB. INŻ. WOJCIECH ZIELIŃSKI,
REKTOR POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ, PRZEWODNICZĄCY
KOMITETU HONOROWEGO, PRZEWODNICZĄCY
REGIONALNEJ KONFERENCJI REKTORÓW UCZELNI
AKADEMICKICH

Salon

Maturzystów Perspektywy 2007

Gazeta Wyborcza • Środa 19 września 2007

Miasto i Powiat

Dąbrowa Górnicza

Małymi krokami - do przodu!

Rozmowa z Panem prof. dr hab. inż. Jerzym Suwińskim, Dziekanem Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej.

Panie Dziekanie, za Pana kadencji Wydział Chemiczny Politechniki Śląskiej obchodził dwa ważne jubileusze. Przyczynił się Pan również do utworzenia Oddziału Zamiejscowego w Dąbrowie Górniczej...

To prawda, przewodziłem Wydziałowi kiedy obchodził jubileusz 50-lecia istnienia w 1995 roku (kadencja 1990-1996). Obecnie mam zaszczyt ponownie piastować to stanowisko od 2002 r., zatem tak się szczęśliwie złożyło, że 60-lecie również świętowałem jako Dziekan.

Jeśli chodzi o Oddział Zamiejscowy w Dąbrowie Górniczej, to nie przypisuję sobie jakichś olbrzymich zasług w jego utworzeniu - było wielu ludzi, którzy tego chcieli i którzy z pewnością więcej niż ja poczynili w tym kierunku.

Proszę nam przybliżyć w paru zdaniach co to dokładnie za wydział?

Oddział Zamiejscowy Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej w Dąbrowie Górniczej powstał trzy lata temu. Prowadzone są na nim studia inżynierskie o kierunku Technologia Chemiczna w Przemysle i Środowisku. Obecnie w dąbrowskim Oddziale kształcą się około 130 studentów.

Jak poradziliście sobie Państwo z wyposażeniem i adaptacją budynków? Nie da się ukryć, że rozpoczęcie działalności edukacyjnej w nowym miejscu zazwyczaj przysparza wielu trudności...

Laboratoria prowadzone są w dawnej Szkole Górniczej tzw. „Szytgarce”, gdzie umożliwiono nam również korzystanie z sal sportowych znajdujących się w innym budynku. Dzięki temu nie mieliśmy jakichś większych problemów z adaptacją nowego miejsca. Aby nie było wrażenia izolacji, część zajęć laboratoryjnych prowadzona jest również w Gliwicach. W Dąbrowie działa już nowa pracownia

grafiki inżynierskiej, a od października br. zamierzamy wyposażyć Oddział w sale komputerowe z najnowocześniejszymi urządzeniami.

Dodam, że udało nam się zapewnić naszym studentom praktyki w Koksowni Przyjaźń. Zatem jak pani widzi - małymi krokami posuwamy się do przodu.

Lada dzień inauguracja roku akademickiego 2007/2008. Na każdym wydziale Politechniki jest to zawsze duże wydarzenie...

To prawda. Uroczystości rozpoczęcia nowego roku akademickiego odbywać się będą wspólnie dla całego naszego Wydziału i dla wszystkich studentów w Centrum Edukacyjno-Kongresowym w Gliwicach. W inauguracjach tych uczestniczyć będą m.in. członkowie Rady Miasta Dąbrowa Górnicza, którzy tak wiele zrobili aby pomóc nam w utworzeniu naszego Oddziału Zamiejscowego.

Czego dokładnie owa pomoc dotyczyła, czy też dotyczy?

Na początek zaznaczę, że zarówno z poprzednim jak i obecnym Prezydentem Miasta współpracę układa się bardzo korzystnie. Władze Dąbrowy Górniczej m.in. pomogły zaadoptować budynek dla potrzeb dydaktycznych i wyburzyć niepotrzebne stare zabudowania w pobliżu Uczelni. Na terenie tym utworzymy „otoczkę” całej Uczelni w formie klombów i drzew. Planujemy również założenie monitoringu, a miasto obiecało nam ochronę ze strony Straży Miejskiej.

Dziękuję za rozmowę i życzę sukcesów i dalszego rozwoju.

POLITECHNIKA ŚLĄSKA
Wydział Chemiczny

44-101 Gliwice,
ul. Ks. Marcina Strzody 9
tel. 032 237 15 49
032 237 15 74 (dziekanat)
fax: 032 237 24 99
e-mail: rch@polsl.pl
www.polsl.pl/rch

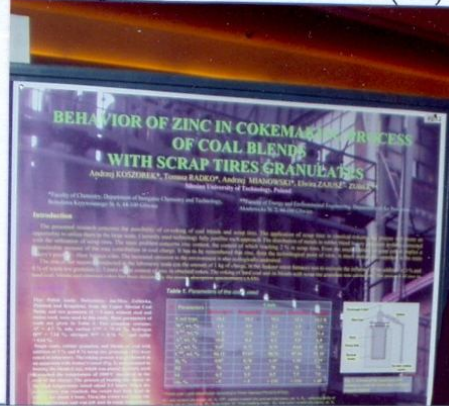
POLITECHNIKA ŚLĄSKA: Na konferencji w RPA Wyróżnienie dla naukowców

W Johannesburgu (RPA) odbyła się 24 międzynarodowa konferencja Pittsburgh Coal Conference poświęcona najnowszym trendom badawczo-rozwojowym w technologiach konwersji węgla. Konferencja organizowana jest corocznie, z tym, że co drugi rok poza granicami Stanów Zjednoczonych. Tym razem gospodarzem spotkania od 10 do 14 września była firma Sasol, która jest największym wytwórcą paliw ciekłych z węgla.

W konferencji wzięło udział 430 uczestników reprezentujących 31 krajów świata. Zanotowano w czasie kilkudziesięciu sesji referatowych i posterowych (czyli sesji plakatowych) ok. 280 wystąpień prezentujących wy-

niki najnowszych badań. Główne kierunki prac obejmowały rozwój nowych technologii zgazowania, spalania i pirolizy ze szczególnym podkreśleniem ich efektywności i zagadnień ochrony środowiska.

Najlepsze prezentacje wyróżniane są przez międzynarodowy Komitet, który tym razem w kategorii „Najlepszy Poster” przyznał nagrodę zespołowi Politechniki Śląskiej w składzie: Andrzej Koszorek, Andrzej Mianowski, Tomasz Radko i Elwira Zajusz-Zubek za pracę nt. zachowania się cynku w procesie współkoksowania mieszanek węglowych z granulatem otrzymanym ze zużytych opon samochodowych. (red)

Twenty-Fourth Annual International PITTSBURGH COAL CONFERENCE

Award for Honorable Mention Technical Poster

**Andrzej Koszorek, Andrzej Mianowski,
Tomasz Radko and Elwira Zajusz-Zubek**

*In Recognition of their
Contribution to the technical program of the Twenty-Fourth Annual International Pittsburgh Coal Conference
September 10-14, 2007, in Johannesburg, SOUTH AFRICA*

Presented this Thirteenth Day of September 2007

Brenda Pierce

Brenda Pierce
Chair, Advisory Board

Shiao-Hung Chiang

Shiao-Hung Chiang
Chair, Awards Committee

foto.2.

Pałacówka z widokiem szkoły (przed rozbudową), lata 20.

Budynek Wydziału Chemii Politechniki Śląskiej nazywany potocznie „Szara Chemią” został oddany do użytku w 1911 r. jako średnia szkoła dla chłopców i dziewcząt (Knaben und Mädchenniterschule). Placówka miała charakter koedukacyjny (w systemie dziewięcioklasowym dla dziewcząt, sześcioklasowym dla chłopców) i wielowyznaniowy. Wśród uczniów była młodzież niemiecko- i polskojęzyczna, ewangelicy i katolicy oraz uczniowie pochodzenia żydowskiego.

W niemieckim systemie szkolnictwa, ukształtowanym po 1871 r., szkoły średnie obejmowały progimnazja i gimnazja, licea i szkoły realne, tym samym były bardzo różnicowane nie tylko pod względem organizacyjnym, ale i programowym. Zadaniem tej konkretnej szkoły było przygotowanie młodzieży w dziedzinie rzemiosła, sztuki, handlu i przemysłu. Po jej ukończeniu absolwent otrzymywał prawo do kontynuowania nauki w szkołach zawodowych oraz prawo do zajmowania odpowiednich stanowisk w administracji.

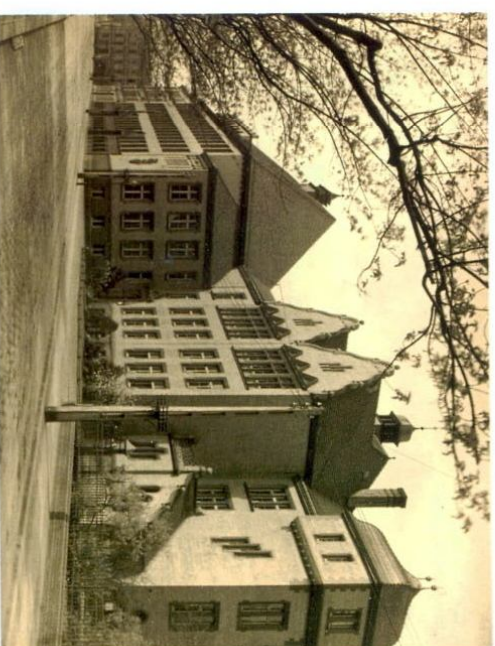
Propozycja budowy nowej placówki wyszła od miejskiego rady budowlanego Adalberta Kelmna w 1899 r. Już w 1901 r. architekt dr Kluge wykonał projekt, którego nie można było jednak zrealizować z powodów proceduralnych. Dopiero w 1905 r., kiedy za zgodą ministerstwa odkupiono parcelę, sąsiadującą z terenem Królewskiej Szkoły Budowy Maszyn (dzisiaj tzw. „Czerwona Chemia”), przystąpiono do finalizowania pomysłu. Prace budowlane trwały w latach 1908-1910, a prowadził je przedsiębiorstwo architekta G. Kuczony z Gliwic. Roboty nadzorował miejski radca budowlany Wilhelm Adalbert Otto Kranz, który w 1902 r., na okres 12 lat, przejął urząd po radcy Kelmnie.

Obiekt zlokalizowano na niestabilnym gruncie, co wymagało zastosowania specjalnych fundamentów, które wzmocniono dodatkową warstwą betonu oraz żelaznymi legarami zapobiegającymi pękaniu. W celu zabezpieczenia przed wilgocią fundamenty powleczone zostały warstwą asfaltu.

Architektura szkoły plasuje się w nurcie niemieckiego neorenesansu. Budynek usytuowany na rozczłonkowanym rzucie, uskokowo cofa się od linii ulicy w głąb działki (o kilkanaście metrów), co dało możliwość założenia ozdobnego ogródka. Licowany szarą cegłą obiekt ma trzy kondygnacje, suterenę i jest zwieńczony wysokim, dwuspadowym dachem, krytym czerwoną dachówką. Paską elewację budynku, w jego części usytuowanej najbliżej ulicy, zdobi kartusz z herbem Gliwic, nadanym miastu w 1629 r. Powyżej, pod gzymssem, umieszczony był na tynku napis „Mittelschule”. Front cofniętej części budynku, najbardziej reprezentacyjnej, zwieńczony jest dwoma szczytami z renesansowymi spływami. W zdobionych konchami (muszlami) szczytach usytuowane są potrójne okna, identyczne jak okna przedsionka. Elewację budynku cechuje symetria i rytmizująca, osiągnięta dzięki zgrupowaniu po trzy otworów okiennych. W większości są one obramione prostą, profilowaną opaską, tylko okna trzeciej kondygnacji (dosświetlające aule) posiadają bogatą oprawę architektoniczną w postaci trójkątnych naczołków. Pionową artykulację fasady równoważą elementy poziome, jak pseudobonionowany (bonie rysowane w tynku) cokół oraz wysunięty gzyms wieńczący.

Do budynku prowadziły trzy wejścia – jedno od frontu oraz dwa z boku. Reprezentacyjny portal na elewacji frontowej (obecnie zabudowana

Widok na elewację frontową szkoły (po rozbudowie), ok. 1926 r.

GLIWICKIE SZKOŁY
WSPÓLNE DZIEDZICTWO W EUROPIE

Wydział Chemiczny tzw. Szara Chemia

Politechnika Śląska w Gliwicach
dawna Szkoła Średnia dla Chłopców i Dziewcząt

V GLIWICKIE DNI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
15-16 WRZEŚNIA 2007
MUZEUM W GLIWICACH

Dziedziniec szkolny, około 1928 r.

ny) posiadał półokrągły otwór drzwiowy obramiony profilowaną opaską i półkolumnami, dźwigającymi architrav z gzymsiem, zwieńczony ozdobnym frontonem. W narożniku cofniętej części budynku usytuowana jest przekryta hełmem „wieża” pionu klatki schodowej. Przylega do niej główne wejście do budynku, prowadzące do przestronnego przedsionka, sklepionego krzyżowo. Do półokrągło zakończonych drzwi wiodą wysokie schody, osłonięte pulpitowym dachem i ścianą, w której wycięty jest trójdzielnny, uskokowy otwór z dwiema krępymi jostskimi kolumnkami. Wnętrze doświetlone jest potójnym oknem, w którym część środkowa jest wyższa. Na dachu przedsionka znajduje się balkon z kamienną balustradą, na który można się dostać z holu na pierwszym piętrze. Usytuowane obok skromniejsze wejście, z prostą oprawą architektoniczną, prowadzi bezpośrednio na klatkę schodową, doświetloną dwudzielnymi oknami z kamiennym, prostym słupkiem pośredku, typowymi dla renesansu niemieckiego. Wewnątrz budynku najbardziej interesująca jest frontowa klatka schodowa z jostskimi kolumnami.

Szkola miała 18 pomieszczeń klasowych, w tym na parterze 8 klas, na pierwszym piętrze 7, a na drugim – 3 klasy. Pomieszczenia klas miały wymiary po 8,3x6,3 m i mieściły po 42 uczniów.

Ponadto, oprócz klas, znajdowały się pracownie przedmiotowe, aula, sala rysunkowa, pokoje nauczycieli, pomieszczenia dyrekcji i administracji oraz mieszkanie dozorca, które znajdowało się w suterenie. W piwnicy umieszczone były także pomieszczenia Szkoły Gospodarstwa Domowego, w której dziewczęta miały do dyspozycji kuchnię, zmywalnię, pomieszczenie gospodarce i pralnię.

Widok na elewację nowej części szkoły, około 1928 r.

Na trzeciej kondygnacji zlokalizowano wysoką na 5,2 m aulę, z której korzystali uczniowie obu płci. Korytarze oraz pomieszczenia Szkoły Gospodarstwa Domowego licowane były do wysokości 2 metrów panelami drewnianymi. Podłogi piwnicy były wyłożone cegłą, klasy parkietem sosnowym, natomiast aula parkietem dębowym. Teren szkoły otoczono metalowym ogrodzeniem. Na dziedzińcu zbudowano wolno stojący zespół toalet.

Nauka w szkole obejmowała następujące przedmioty: religię trzech wyznań (ewangelicką, katolicką i judaistyczną), język niemiecki, język francuski, język angielski (naddobowiązkowo), historię, naukę o ziemi, rachunki i matematykę, nauki przyrodnicze (fizyka, chemia), kaligrafę, rysunki, gimnastykę i śpiew. Ponadto dziewczęta uczyły się prowadzenia gospodarstwa domowego.

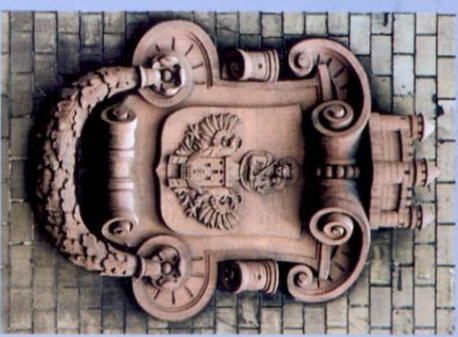
Elewacja nowej części szkoły – widok współczesny

GLIWICKIE DNI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Wejście do budynku Wydziału Chemii

Herb Gliwic

Fragment korytarza szkolnego

Kamienny detal przedsionka

Dziedziniec Wydziału Chemii – widok współczesny

Dekoracja klatki schodowej – w starej części szkoły

Klatka schodowa w nowej części szkoły

Z zachowanego sprawozdania szkolnego wynika, że w roku szkolnym 1912/1913 było 10 klas, w tym 4 chłopców i 6 dziewcząt, w sumie 365 uczniów. Coraz liczniejsze grono uczniów wymogło decyzję o rozbudowie szkoły, którą rozpoczęto w 1925 r., a ukończono w październiku roku następnego. Budynek oddano do użytku 28 czerwca 1927 r. uroczystym poświęceniem.

Nowa część zbudowana jest w nurcie architektury wczesnego modernizmu z elementami ekspresjonizmu niemieckiego. Na styl budynku miał wpływ przede wszystkim miejski radca budowlany Karl Schabik, z którym współpracowali architekti Günther, Nelke, Birkman i Kettler. Współtwórcami szkoły byli mistrzowie budowlani Prignitz, Margraf i Gitschmann. Budynek, założony na rzucie „L” ma trzy kondygnacje, doświetloną piwnicę i jest kryty wysokim dwuspadowym dachem z mansardą. Od strony dziedzińca znajdował się poddół na prostych słupach (obecnie nieistniejący).

Fasada pierwotnie była symetryczna. Do środka prowadziły dwa identyczne portale zdobione półokrągłą archiwoltą, zwieńczoną dekoracyjnym, smukłym zwornikiem. Prostokątne okna obramowane były profilowaną opaską. Plaski cokół był zakończony wypukłym gzymsem, natomiast gzyms wieńczący podtrzymywał rząd geometrycznych konsol. Powyżej, w polaci dachu, wznosi się podłużna mansarda z ciągiem półokrągłych okienek, zwieńczona niegdyś zygawkową attyką. Budynek zbudowany z wykorzystaniem żelbetu, był tynkowany szlachetnym czerwonym tynkiem. Wnętrze było wykończony bardzo nowoczesnie. Z powodów akustycznych sufity pokryto okładzinami korkowymi, podłogę sali gimnastycznej wyłożono czerwona powłoką zwaną „Holzementem”. Ściany korytarzy wyłożone były imitującą marmur masą o na-

zwie „Gewa”, wynalezioną przez firmę Nelke. Ściany klatek schodowych licowano ceramiczną glazurą w kolorze miodowym. Proste obramienia drzwi wewnętrznych oraz proste, geometryczne stalowe balustrady klatek schodowych odóżniając nową część budynku od starszej części, w której detal wnętrza jest bogatszy. W dobudowanym skrzydle mieściły się 22 klasy oraz sala gimnastyczna ze sceną i balkonem.

Szkolę podzielono na część dla chłopców pod kierownictwem rektora Günthera oraz dla dziewcząt, którą zarządzała rektorka Labryga.

Po drugiej wojnie światowej w budynkach zlokalizowano pierwsze Wydziały Politechniki, w tym Wydział Chemiczny. Prawdopodobnie w tym okresie zlikwidowano część detalu architektonicznego oraz zlikwidowano i przebudowano niektóre z drzwi frontowych.

Monika Michnik

konsultacja: Justyna Wojtas

Bibliografia

Jacek Schmidt, *Stulecie wieków szkolnictwa w Gliwicach, Gliwice 2000.*

Zdjęcia archiwalne: zbiory Muzeum w Gliwicach, Archiwum Państwowe w Katowicach Oddział w Gliwicach

Zdjęcia współczesne: Szymon Janiczek

ATRONAT HONOROWY:
REZIDENT MIASTA GŁIWICE

ORGANIZATOR V GDDK:

JOHANSOWANIE:

ATRONAT MEDIALNY:

GLIWICKIE SZKOŁY

WSPÓLNE DZIEDZICTWO W EUROPIE

architektura • postaci • tradycje

V Gliwické Dni Diedzictwa
Kulturowego

pod patronatem
Prezydenta Miasta Gliwice

15–16 września 2007

15 września 2007 o godz. 9.30
Willa Caro ul. Dolnych Wałów 8 a

Tegoroczne, V Gliwické Dni Diedzictwa Kulturowego pod hasłem „Gliwické školy. Wspólne Diedzictwo w Europie”, odbyły się w dniach od 15. do 16. września 2007 roku. Podobnie jak w roku ubiegłym, uczestniczył w nich Wydział Chemiczny. 15. i 16. września w godzinach od 9. do 17. tej co ok. 1,5 godziny przybyłymi, w grupach 10-30 osobowych, udostępniono do zwiedzania budynek Wydziału, głównie zabytkowe korytarze, dawną aulę i nowe sale wykładowe.

W roku 2006. zwiedzający zapoznawo z głównym budynkiem Wydziału zw. „Czerwoną Chemią”, i jemu poświęcony był barwny informator (folder) wydany przez Muzeum w Gliwicach. W tym roku zwiedzający mogli dowiedzieć się o historii i dniu dzisiejszym drugiego budynku zwanego „Białą Chemią”. Pracownik Muzeum, absolwentka historii sztuki, omówiła architekturę budynku i jego historię do 1945 roku.

Pracownik Wydziału, dr inż. Danuta Matysek-Majewska, zapoznała gości z dawną historią, budynkiem, katedrą i instytutów uczących się w nim, o robieniu naukowym i osiągnięciach, założycielami Wydziału – profesorami i asystentami z Politechniki Szwajczerii.

Organizatorem Dni Diedzictwa Kulturowego na Wydziale Chemicznym była dr inż. Danuta Matysek-Majewska z Katedry Chemii Analitycznej i Ogólnej.